

**KOMPLEXNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY K ŘEŠENÍ
PROBLEMATIKY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY**

OBSAH

Část	Název	Stránka
I.	Úvod	3
II.	Řešení problematiky kritické infrastruktury v EU a NATO a vliv na kritickou infrastrukturu v České republice	4
	1. Evropská unie	4
	2. NATO	5
III.	Principy a cíle Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury	5
	1. Bezpečnostní prostředí	5
	2. Klíčoví účastníci procesu	6
	3. Odolnost kritické infrastruktury	6
	4. Základní úkoly a východiska pro řešení problematiky kritické infrastruktury	7
	5. Definice	8
IV.	Stanovení místa a úlohy výzkumu a vývoje v oblasti ochrany kritické infrastruktury	8
V.	Stanovení místa a úlohy vzdělávání v oblasti ochrany kritické infrastruktury	10
VI.	Závěr	11

I. ÚVOD

Zvyšující se zranitelnost moderní společnosti je předmětem dlouhodobého jednání a diskusí jak na úrovni mezinárodního společenství tak i České republiky (dále jen „ČR“). Otázky související s ohrožením obyvatelstva, zachováním základních funkcí státu a zvyšování prevence, připravenosti a zvládnání následků jakékoliv mimořádné události jsou předmětem snahy všech, kteří se touto problematikou zabývají. K tomu se samozřejmě řadí i rychlé zabezpečení fáze obnovy po mimořádné události. ČR stejně jako ostatní státy mezinárodního společenství se začala zabývat mírou zranitelnosti obyvatelstva, hospodářských subjektů, stavem zabezpečení základních funkcí státu zejména v krizových situacích a zabezpečením základních životních potřeb obyvatelstva v situacích, které se vymykají označení „běžný chod a plynulé fungování“.

Úkolem vlády státu je zajistit rozvoj země a bezpečnost občanů. Zajištění rozvoje představuje zabezpečení zdravé populace, životního prostředí a kvalitní technické infrastruktury, které zajistí naplnění potřeb obyvatelstva. Zejména v případě situací, které nelze kvalifikovat jako normální průběh příslušného procesu, je nezbytné zajistit zabránění vzniku takového stupně ohrožení, jehož výsledkem by byly negativní důsledky pro společnost. Je proto naprosto nezbytné zajistit plynulé fungování základních – životně důležitých – prostředků a adekvátně je chránit, posilovat a pečovat o jejich spolehlivý chod. Téma ochrany životně důležitých zdrojů, infrastruktur a služeb spadá do problematiky nazvané kritická (životně důležitá) infrastruktura.

Předkládaný materiál vychází z výsledků posouzení situace v oblasti řešení problematiky ochrany kritické infrastruktury v ČR a ve světě a zároveň navazuje na předchozí dokumenty, které byly předmětem jednání v rámci schůzí Výboru pro civilní nouzové plánování (dále jen „VCNP“), Bezpečnostní rady státu (dále jen „BRS“) a vlády ČR. Jejich obsah byl rovněž průběžně projednáván členy odborné pracovní skupiny VCNP zřízené k řešení odborné problematiky základních funkcí státu při krizových situacích a kritické infrastruktury.

Jedná se zejména o následující materiály:

1. „Zpráva o řešení problematiky kritické infrastruktury v České republice“, ke které členové BRS přijali dne 3. července 2007 usnesení č. 30. Příloha k tomuto usnesení obsahuje schválené oblasti a podoblasti kritické infrastruktury v ČR včetně hlavních gestorů a spolugestorů za uvedené oblasti kritické infrastruktury,
2. „Harmonogram dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury“ projednaný vládou ČR dne 25. února 2008, usnesení č. 170,
3. „Aktualizace usnesení vlády č. 170 k Harmonogramu dalšího postupu zpracování dokumentů Komplexní strategie České republiky k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury“ schválená vládou ČR dne 2. března 2009 pod usnesením č. 222.

Materiál současně respektuje Směrnici Rady EU č. 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posuzování potřeby zvýšit jejich ochranu (dále jen „Směrnice o EKI“) a akceptuje dosavadní zkušenosti z její implementace. Směrnice o EKI vstoupila v platnost dne 12. ledna 2009.

II. ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY V EU A NATO A VLIV NA KRITICKOU INFRASTRUKTURU V ČESKÉ REPUBLICCE

1. Evropská unie

Evropská rada na zasedání v červnu roku 2004 požádala o přípravu souhrnné strategie pro posílení ochrany důležitých infrastruktur. Evropská komise následně přijala dne 20. října 2004 Sdělení o ochraně kritické infrastruktury při boji proti terorismu, které představuje návrhy, jak by se v Evropě měla zlepšit prevence, připravenost a schopnost reakce na teroristické útoky zasahující kritické infrastruktury. Po nesčetných jednáních trvajících do závěru roku 2008 byla dne 8. prosince 2008 schválena Směrnice Rady o určování a označování evropských kritických infrastruktur a posouzení potřeby zvýšení jejich ochrany vedená pod č.j. 2008/114/ES, která představuje politickou dohodu ve formě legislativního dokumentu EU na zkušební dobu 3 let. Dle článku č. 1 [Předmět] je základní podstatou Směrnice o EKI přispění k ochraně obyvatelstva a dle úvodního bodu č. (3) přijetí komplexního přístupu ke všem ohrožením, tzv. „all hazard approach“. To znamená, že v rámci tohoto přístupu by měly být v procesu ochrany kritické infrastruktury zohledněny hrozby způsobené člověkem, technologické hrozby a přírodní katastrofy včetně zvláštního zřetele na hrozbu terorismu. Směrnice o EKI se vztahuje na odvětví energetiky (elektřina, ropa, zemní plyn) a dopravu (silniční, železniční, leteckou, vnitrozemskou vodní dopravu a zámořskou a pobřežní vodní dopravu a přístavy). Oblast informačních a komunikačních systémů (dále jen „ICT“) nebyla zařazena mezi oblasti EKI z důvodu chybějících kritérií výběru a Evropská komise uvažuje o ICT jako o potenciální třetí oblasti EKI.

Návazně na platné „Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství ČR v EU“ uvedené v příloze k usnesení vlády č. 1304 ze dne 12. října 2005 probíhá v současné době implementace Směrnice o EKI do právního řádu ČR. Výběr relevantních subjektů evropské kritické infrastruktury se bude řídit dle odvětvových a průřezových kritérií a dalších kroků popsaných především v příloze č. III Směrnice o EKI. Zkušební lhůta vyprší dnem 12. ledna 2012, kdy by mělo dojít k přezkumu zmíněného legislativního dokumentu, a to z pohledu obsahu Směrnice o EKI a uvažovaného statutu evropské kritické infrastruktury pro ICT. Členské státy neschválily níže uvedené oblasti evropské kritické infrastruktury, které původně navrhovala Evropská komise: jaderný průmysl, voda, potraviny, ochrana zdraví, finance, chemický průmysl, vesmír a vesmírná zařízení. S ohledem na již existující legislativu EU a problémy související s těmito oblastmi se ČR přiklonila k maximálnímu rozšíření oblastí evropské kritické infrastruktury ještě o oblast ICT.

2. NATO

V NATO má hlavní gesci a koordinující roli v oblasti ochrany kritické infrastruktury Výbor pro civilní ochranu (CPC). V rámci specifických oblastí se kritickou infrastrukturou na různé kvalitativní úrovni zabývají i ostatní podvýbory Vyššího výboru pro civilní nouzové plánování (SCEPC). Pod výborem CPC byla obnovena činnost ad hoc pracovní skupiny pro tuto oblast. Jejím úkolem bude připravit „cestovní mapu“ a věnovat se bude především otázkám ochrany kritické infrastruktury v energetické bezpečnosti a vzájemným závislostem. Jedním z dalších úkolů je soustředit se na lepší sdílení informací a koordinaci aktivit v této oblasti.

Dle předchozích informací má CPC v úmyslu se zaměřit na vzdělávání partnerských států NATO v oblasti ochrany kritické infrastruktury a k tomu je připraven plán vzdělávání. Budoucí opatření NATO by neměla regulatorně upravovat oblast ochrany kritické infrastruktury. Pokud jde o oblast spolupráce mezi NATO a EU, tak ta v této oblasti neexistuje. Celkově lze konstatovat, že i když se NATO začalo oblastí ochrany kritické infrastruktury zabývat dříve než EU, jeho aktivity nesměřují k přijetí dokumentu, který by byl závazným pro členské, resp. partnerské země.

III. PRINCIPY A CÍLE KOMPLEXNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY K ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY

Základním **principem** řešení problematiky kritické infrastruktury je **zajištění fungování klíčových a strategických infrastruktur s cílem zabezpečit ochranu obyvatelstva.**

Jednotlivé prvky kritické – životně důležité neboli klíčové/zásadní/strategické – infrastruktury průřezově pronikají všemi činnostmi hospodářského života státu. Základní potřeby společnosti jsou zabezpečovány životně důležitými funkcemi společnosti, které závisí na infrastrukturách. Tyto infrastruktury jsou posuzovány podle kritérií závislostí, alternativ a těsného propojení, které tvoří základ rozhodování o tom, zda jsou nebo nejsou životně důležité pro obyvatelstvo a stát.

Základní povinností státu je zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana demokratických základů a principů právního státu a ochrana životů, zdraví, majetkových hodnot a životního prostředí. Dle schválené Bezpečnostní strategie ČR 2003 patří mezi základní povinnosti vlády ČR ochrana životních zájmů státu a jeho občanů. V souladu s vykonáváním svěřených působností provádí koordinační roli při řešení problematiky kritické infrastruktury Ministerstvo vnitra za součinnosti příslušných ústředních správních úřadů, a to jak v rámci ČR, tak i do zahraničí.

1) Bezpečnostní prostředí

Na tomto místě je zapotřebí připomenout **současné a budoucí bezpečnostní prostředí**, kdy lze v obecné rovině konstatovat, že současné bezpečnostní prostředí ČR je charakteristické překonáním globální konfrontace a minimální možnosti vypuknutí klasického válečného

konfliktu, který by mohl přímo zasáhnout její teritorium a obyvatelstvo. Tento stav se pravděpodobně v nejbližších 10 letech nezmění. V souvislosti s celosvětovým vývojem bezpečnostní situace se však zvyšuje pravděpodobnost vzniku jiných hrozeb, které by mohly negativně ovlivnit odolnost kritické infrastruktury. Závažné hrozby, které nelze vyloučit, jsou uvedené v Bezpečnostní strategii ČR 2003 v části 2. „Trendy v bezpečnostním prostředí“. Návazně na mimořádné události, ke kterým došlo v posledních letech, vývoj ukazuje, že obyvatelstvo jak v ČR, tak i v Evropě, je převážně ohrožováno přírodními katastrofami a mimořádnými událostmi způsobenými lidským faktorem.

V kontextu s platnou Bezpečnostní strategií ČR 2003 je naprosto nutné se odvolat a vzít v úvahu základní členění bezpečnostních zájmů ČR, a to:

- **životní zájmy** (stručně: ochrana životních zájmů státu a jeho občanů),
- **strategické zájmy** (především: zajištění ekonomické bezpečnosti ČR prostřednictvím posilování globální ekonomické stability, diverzifikací zdrojů strategických surovin, výrobků, služeb, zdrojů a forem kapitálových toků a **ochrany strategických infrastruktur**),
- **ostatní zájmy** (mimo jiné: ochrana životního prostředí, prosazování principů udržitelného rozvoje, snižování kriminality a potlačení extremismu, podpora vědeckotechnického rozvoje s důrazem na nové technologie s vysokou přidanou hodnotou inovace, zajištění prevence a přípravy na nepředvídatelné živelní, ekologické či průmyslové havárie a katastrofy, zajištění prevence a přípravy na nepředvídatelný vznik a šíření nakažlivých smrtelných chorob).

K tomu přistupuje riziko omezení nebo přerušení dodávek strategických médií nebo surovin, bez nichž by se většina prvků kritické infrastruktury stala nefunkčními. Příkladem bylo omezení dodávek plynu na počátku roku 2009, jehož příčinou byla složitá politická situace na Ukrajině a vztah mezi Ukrajinou a Ruskou Federací.

2) Klíčoví účastníci procesu

Klíčovými účastníky procesu souvisejícího s kritickou infrastrukturou a její ochranou jsou zástupci státního a soukromého sektoru, tj. vláda a ústřední správní úřady v jednotlivých oblastech kritické infrastruktury (dále jen „gesční ÚSÚ“) a především konkrétní vlastníci/provozovatelé kritické infrastruktury, kterým bude zákonem svěřena klíčová odpovědnost za provedení opatření k ochraně kritické infrastruktury. Zásadním bude systém a úroveň vzájemných vztahů mezi veřejnou správou a soukromým sektorem, tj. mezi veřejnou správou a subjekty kritické infrastruktury a mezi subjekty kritické infrastruktury navzájem. Podstatným bude rovněž vztah a závislosti na horizontální a průřezové úrovni mezi odvětvími. Nejpodstatnější úkoly se budou týkat klíčových oblastí kritické infrastruktury pokrývající dodávky a služby spojené s poskytováním elektrické energie, plynu, ropy, vody, potravin, zdravotnické péče, ICT, financí a nouzových služeb.

3) Odolnost kritické infrastruktury

Se zdůrazněním nenahraditelné pozice životně důležitých infrastruktur souvisí i bezprostřední povinnost zajišťovat jejich **odolnost**. Odolnost prvků kritické infrastruktury je ovlivněna celou řadou faktorů. Některé z nich se mění relativně pomalu – zejména přírodní podmínky, jiné faktory se vyznačují dynamikou a poměrně rychlými změnami, které se týkají mezinárodní situace, vývoje vnitřních společenských a sociálních podmínek, stavu ekonomiky apod. Všechny tyto faktory se vzájemně ovlivňují a podmiňují a jejich výsledkem je aktuální stav bezpečnostního prostředí, který musíme nutně vzít v úvahu při řešení problematiky kritické infrastruktury.

Obtížné předvídaní hrozeb a možnost jejich rychlého šíření vyžadují kvalitnější a účinnější analýzy a prostředky a systémy včasného varování. Právě při posuzování reálných hrozeb zahrnujících přírodní vlivy a zásahy lidského faktoru, které zásadním způsobem ovlivňují prvky kritické infrastruktury, se členské státy EU společně se zástupci relevantních institucí a agentur zaměřených na příslušné obory oblastí kritické infrastruktury shodli na komplexním přístupu ke všem ohrožením. Nejpádňším důvodem je naprostá nezbytnost okamžitě reagovat na vzniklou mimořádnou, nestandardní a běžnému životu se vymykající situaci s cílem zabránit eskalaci takové situace, zmírnit její dopad a urychleně zahájit fázi provozu a obnovy.

Navzdory preventivním a ochranným opatřením v podobě legislativy, zásad, kontroly a přísných standardů rizikových provozů nelze do budoucna úplně vyloučit hrozbu jak přírodních katastrof, tak i závažných průmyslových havárií. K oběma typům ohrožení se rovněž řadí nedbalostní nebo úmyslné poškozování a narušování funkce kritické infrastruktury.

4) Základní úkoly a východiska pro řešení problematiky kritické infrastruktury

Základním úkolem řešení problematiky kritické infrastruktury je záměr její ochrany, přičemž bude brán v úvahu komplexní charakter této problematiky, specifické vlastnosti a vzájemné vazby jednotlivých oblastí kritické infrastruktury. Součástí tohoto přístupu je rovněž mezinárodní aspekt, a to jak v rámci EU tak i třetích států, které jsou vlastníky strategických surovin a materiálů potřebných k zabezpečení fungování kritické infrastruktury.

Nezbytným předpokladem realizace konceptu „trvalého zvyšování účinnosti ochrany a posílení odolnosti vybraných kritických infrastruktur“ je stanovení základního legislativního rámce a dalších organizačních a technických podmínek ochrany kritické infrastruktury.

Dalším nezbytným předpokladem, který je součástí příslušných analýz, je nutnost vycházet ze skutečně realistického zhodnocení současné situace a vývoje budoucí situace v oblasti disponibilních finančních zdrojů veřejných rozpočtů, finančních zdrojů EU a disponibilních finančních zdrojů zainteresovaných subjektů kritické infrastruktury.

5) Definice

Při řešení problematiky kritické infrastruktury je nutné vycházet ze základních definic, které jsou v současné době předmětem probíhajícího legislativního procesu souvisejícího s implementací obsahu Směrnice o EKI do právního řádu ČR.

Pro účely navrhované novely zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ve znění pozdějších předpisů se rozumí:

- **kritickou infrastrukturou** systém prvků, jehož narušení nebo nefunkčnost by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva a ekonomiku **evropskou kritickou infrastrukturou** kritická infrastruktura na území České republiky, jejíž narušení nebo nefunkčnost by měla závažný dopad na nejméně dva členské státy Evropské unie,
- **ochranou kritické infrastruktury** činnosti zaměřené na snížení rizika narušení nebo zničení prvku kritické infrastruktury s cílem zajistit funkčnost kritické infrastruktury,
- **prvkem kritické infrastruktury** zejména stavba, zařízení, prostředek nebo technická infrastruktura, jehož narušení způsobí nefunkčnost kritické infrastruktury,
- **subjektem kritické infrastruktury** právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je provozovatelem prvku kritické infrastruktury nebo jinak zajišťuje funkčnost kritické infrastruktury; nemá-li prvek provozovatele, je subjektem kritické infrastruktury vlastník prvku,
- **průřezovými kritérii** soubor hledisek pro posuzování závažnosti vlivu narušení nebo zničení prvku kritické infrastruktury s mezními hodnotami, která zahrnují dopad na život a zdraví, ekonomický dopad a dopad na veřejnost,
- **odvětvovými kritérii** technické nebo provozní hodnoty k určování prvků kritické infrastruktury v odvětvích uvedených v příloze zákona.

IV. STANOVENÍ MÍSTA A ÚLOHY VÝZKUMU A VÝVOJE V OBLASTI OCHRANY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY

Problematika kritické infrastruktury se výrazně odráží i v oblasti důležitých aspektů bezpečnostního výzkumu EU a ČR. Priorita „Bezpečnost“, jejímž cílem je zajištění bezpečnosti občanů EU, je začleněná do 7. rámcového programu výzkumu EU na období let 2007 – 2013. Cílem tohoto programu je zlepšit koordinaci výzkumných kapacit, zvýšit „kulturu bezpečnosti“ ve společnosti a posílit konkurenceschopnost průmyslu podílejícího se na vývoji a výrobě bezpečnostních zařízení.

V podmínkách ČR je bezpečnostní výzkum chápán zejména jako vědecké zkoumání a experimentování, jehož cílem je dosažení takové poznatkové, technické a technologické úrovně, která umožní ČR získat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti potřebné pro zajištění bezpečnosti státu a jeho obyvatel. Vláda ČR usnesením č. 743 ze dne 27. června 2008 schválila Meziresortní koncepci bezpečnostního výzkumu a vývoje České republiky do roku 2015. Koncepce stanoví základní a podpůrné priority bezpečnostního výzkumu v ČR, které navazují na priority Evropské unie a NATO definované na základě

Evropské bezpečnostní strategie schválené Evropskou radou dne 12. prosince 2003 v Bruselu. Významné místo je věnováno kritické infrastruktuře, která je zahrnuta do priorit výzkumu, vývoje a inovací. Dokument mimo jiné konstatuje, že ČR je schopna realizovat bezpečnostní výzkum na evropské a světové úrovni v oblastech predikce, analýz a identifikací bezpečnostních hrozeb a rizik, krizového řízení, civilní nouzové připravenosti, kritické infrastruktury, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému.

Kritická infrastruktura v rámci bezpečnostního výzkumu ČR obsahuje rozdělení hlavních priorit, které zahrnují následující oblasti:

Bezpečnost kritických infrastruktur – hlavní priority:

- Energetika – elektřina, plyn, tepelná energie, ropa a ropné produkty,
- Vodní hospodářství - zásobování pitnou a užitkovou vodou, zabezpečení a správa objemu povrchových vod a podzemních zdrojů vody, systém odpadních vod,
- Potravinářství a zemědělství - produkce potravin, péče o potraviny, zemědělská výroba,
- Zdravotní péče - přednemocniční neodkladná péče, nemocniční péče, ochrana veřejného zdraví, výroba, skladování a distribuce léčiv a zdravotnických prostředků,
- Doprava - silniční, železniční, letecká, vnitrozemská vodní,
- Komunikační a informační systémy - služby pevných telekomunikačních sítí, služby mobilních telekomunikačních sítí, radiová komunikace a navigace, satelitní komunikace, televizní a radiové vysílání, přístup k internetu a k datovým službám, poštovní a kurýrní služby,
- Bankovní a finanční sektor - správa veřejných financí, bankovníctví, pojišťovnictví, kapitálový trh,
- Nouzové služby – Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR, Armáda ČR, radiační monitorování včetně doporučení ochranných opatření, varovná a hlásná služba,
- Veřejná správa - sociální ochrana a zaměstnanost, diplomacie, výkon justice a vězeňství, státní správa a samospráva.

Vlastní konkrétní výzkum, vývoj a inovace dotýkající se bezpečnosti kritické infrastruktury budou realizovány prostřednictvím průřezového programu „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015“ BV II/1 – VZ schváleného vládou ČR usnesením č. 49 dne 12. ledna 2009 a „Programu bezpečnostního výzkum České republiky na období 2010-2015“ BV II/2 - VS schváleného vládou ČR usnesením č. 50 dne 12. ledna 2009. Při zpracování programů byly využity mimo jiné zejména dokumenty:

- Bezpečnostní strategie České republiky v aktualizovaném znění schválená usnesením vlády ze dne 10. prosince 2003 č. 1254,
- Programové prohlášení vlády schválené usnesením vlády ze dne 17. ledna 2007 č. 44,
- Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti České republiky schválená usnesením vlády ze dne 25. ledna 2006 č. 83,
- Aktualizované Dlouhodobé základní směry výzkumu, které vláda schválila svým usnesením ze dne 18. října 2006 č. 1192,

- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 schválená usnesením vlády ze dne 25. února 2008 č. 165.

Z výše uvedených faktů vyplývá, že problematika kritické infrastruktury má velmi významné místo v systému bezpečnostního výzkumu ČR a patří dokonce mezi jednu z jeho základních priorit.

V. STANOVENÍ MÍSTA A ÚLOHY VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI OCHRANY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY

Vzdělávání a odborná příprava pracovníků, jejichž pracovní náplň zahrnuje výkon v oblasti civilní nouzové připravenosti, je velmi důležitým krokem k zajištění podmínek pro řešení možných mimořádných událostí většího rozsahu nebo krizových situací. Vzhledem k horizontálnímu a vertikálnímu průřezovému charakteru kritické infrastruktury a nutnosti pokrýt všechny skupiny zúčastněných v procesu její ochrany, se vzdělávání v oblasti ochrany kritické infrastruktury bude týkat i styčných bezpečnostních pracovníků. Tím bude zajištěna nejen příslušná úroveň kvalifikace těchto pracovníků ale zároveň i sdílení potřebných informací a především posílení povědomí o vzájemné závislosti a propojenosti procesů v oblasti kritické infrastruktury.

BRS usnesením č. 14 ze dne 16. listopadu 2004 schválila aktualizovanou Koncepci vzdělávání v oblasti krizového řízení (dále jen „Koncepce“), která upravuje přípravu a vzdělávání státních a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech a úředníků územních samosprávných celků.

Cílem Koncepce je:

- systémové řešení přípravy osob v předmětné oblasti,
- stanovení cílových skupin,
- stanovení způsobů a zásad pro zpracování rámcových vzdělávacích programů pro jednotlivé cílové skupiny,
- vytvoření podmínek získávání a prohlubování kvalifikace a její zvyšování v oblasti potřebné pro činnost profesionálních pracovníků a osob dotčených oblastí krizového řízení,
- koordinace a výkon státní správy v oblasti činností spojených se vzděláváním v krizovém řízení v odpovědnosti Ministerstva vnitra ve spolupráci s dalšími zainteresovanými ústředními správními úřady.

Problematika ochrany kritické infrastruktury, zejména zachování provozuschopnosti jednotlivých životně důležitých prvků kritické infrastruktury a vazeb mezi nimi, patří do oblasti krizového řízení.

Vzdělávání cílových skupin v oblasti ochrany kritické infrastruktury by mělo být prováděno podle stávajícího **vzdělávacího procesu pro zaměstnance v oblasti krizového řízení (vzdělávací moduly A – J)**, který je zpracován v Koncepci.

Obsahová náplň vzdělávacích programů je členěna do vzdělávacích modulů:

- MODUL A; obecné základy krizového řízení
- MODUL B; úvod do problematiky krizového řízení
- MODUL C; krizové řízení při nevojenských krizových situacích
- MODUL D; obrana státu
- MODUL E; ochrana obyvatelstva
- MODUL F; ochrana ekonomiky
- MODUL G; vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek
- MODUL H; hospodářská opatření pro krizové stavy
- MODUL I; integrovaný záchranný systém
- MODUL J; krizové řízení v oblasti zdravotnictví

Cestou jak zabezpečit vzdělávání příslušných pracovníků v oblasti ochrany kritické infrastruktury by mohlo být přiřazení předmětné oblasti do jednoho ze stávajících modulů nebo vytvoření zcela nového vzdělávacího programu označeného jako MODUL K - ochrana kritické infrastruktury, který by uceleně pojednával o problematice ochrany kritické infrastruktury. Nově vytvořený modul by měl mít následující obsahovou strukturu:

- základní pojmy a definice kritické infrastruktury,
- oblasti kritické infrastruktury,
- rizika ohrožení prvků kritické infrastruktury,
- místo a úloha orgánů veřejné správy při zajišťování ochrany kritické infrastruktury a při řešení jejího narušení,
- kritéria ke stanovení právnických a podnikajících fyzických osob subjektem kritické infrastruktury a jejich objektů objektem kritické infrastruktury,
- zásady ochrany kritické infrastruktury a zvyšování produkční odolnosti,
- místo a úloha subjektů při zajišťování ochrany kritické infrastruktury při zvyšování produkční odolnosti a při řešení narušení objektů kritické infrastruktury,
- zvláštnosti řešení kritické infrastruktury a její ochrany v jednotlivých oblastech kritické infrastruktury,
- mezinárodní normy, zásady a doporučení v oblasti kritické infrastruktury zaměřené na evropskou kritickou infrastrukturu.

Úprava struktury vzdělávacích modulů si vyžádá aktualizaci Koncepce.

VI. ZAVĚR

Komplexní strategie ochrany kritické infrastruktury představuje shrnutí projednaných, schválených a budoucích kroků, které budou rozpracovány v Národním programu ochrany kritické infrastruktury do konkrétních úkolů pro příslušné nositele jejich plnění. V současné době je celý postup řešení kritické infrastruktury a její ochrany ovlivněn legislativním procesem, který byl zahájen v souvislosti s implementací Směrnice o EKI a který akceptuje dosavadní průběh a výsledky projednávání dané problematiky jak na národní, tak i na mezinárodní úrovni.

I po přijetí příslušné legislativní úpravy pro oblast kritické infrastruktury však nelze vyloučit vznik problémů souvisejících s přijetím reálných opatření ke zvyšování odolnosti prvků kritické infrastruktury jednotlivými subjekty kritické infrastruktury, které není možno v současnosti předvídat. Tyto procesy budou ovlivněny především disponibilními finančními zdroji.

Upozornění na možnost vzniku problémů je posíleno obavou vyplývající ze současné ekonomické krize. Avšak i za této situace bude naprosto nutné se zaměřit na zvyšování ochrany a prioritní zabezpečení některých prvků kritické infrastruktury, a to nejen z pohledu zajištění jejich bezpečného provozu, ale i z pohledu závislosti ČR na surovinách, kterými ČR nedisponuje, a kdy je zcela nebo výrazně závislá na zahraničních dodávkách. V této souvislosti vystupuje do popředí jeden z nejdůležitějších bodů Bezpečnostní strategie ČR v části strategických zájmů ČR, a to potřeba „diverzifikace zdrojů strategických surovin, výrobků, služeb, zdrojů a forem kapitálových toků a ochrany strategických infrastruktur“.